

Cvičná minuta

Donedávna bylo poskytování veřejně financovaného vzdělávání a péče o děti pod věkovou hranicí povinné školní docházky záležitostí místního rozhodnutí. Mnoho místních úřadů provozovalo mateřské školky a mateřské třídy pro děti ve věku nad tři roky a děti ve věku čtyř let byly přijímány do základních škol. Nebyly povinni tak činit. Poskytování tohoto předškolního vzdělání nebylo konzistentní mezi členskými státy. Mimo veřejný sektor některé děti navštěvovaly soukromé mateřské školy. Nicméně soukromé školy požadují placení poplatků.

SOUTĚŽ (1736 slabik)

Mnohem více dětí navštěvovalo dětské kroužky, které jsou cenově dostupné díky dobrovolnické práci a podpoře společnosti. Celodenní péče, pokud byla dostupná, byla poskytována hlavně soukromě a hrazená rodiči. Nedávno byla místním úřadům uložena zákonná povinnost poskytovat předškolní vzdělávání. Cílem je zvýšit počet přístupnějších a cenově dostupných míst dětské péče. Nárok na částečné předškolní vzdělání byl zaveden pro všechny čtyřleté a **později tři**

leté děti. Peníze poskytly členské státy. Díky tomu veřejný sektor, dobrovolnický financované organizace a soukromý sektor pracovaly se stejnými osnovami. Pracující rodiče tímto opatřením získali bezplatné předškolní vzdělávání. Rodiče si mohli připlatit další hodiny. Nový systém předškolního vzdělávání a péče o děti je nyní závazný. Spojuje vzdělávání, rozvoj a požadavky sociální péče bez ohledu na typ, velikost či způsob financování. Vzniká jednotný systém péče od **narození do**

pěti a šesti let. Nyní neexistuje rozdíl mezi vzděláním a péčí. Budoucnost Evropy bude založena na chytrém, udržitelném a všeobecném růstu. Zlepšení kvality a efektivity vzdělávacích systémů v celé Evropské unii je nezbytné pro růst všech tří oblastí. V této souvislosti je vzdělávání a péče o předškoláky nezbytným základem pro úspěšné celoživotní učení. Ovlivňuje i sociální integraci, osobní rozvoj a pozdější zaměstnatelnost. Doplnění hlavní role rodiny o vzdělávání nejmenších dětí má hluboký a dlouhodobý vliv, který **je nenahra**

ditelný. Rané dětské zkušenosti tvoří základ pro další učení. Pokud byly pevné základy položeny v raném věku, pozdější učení je efektivnější a pravděpodobněji pokračuje celý život. Sníží se tak riziko odchodu ze školy. Zvýší se hodnota výsledků vzdělání. Sníží se společenské náklady, pokud jde o promarněný talent, ale i veřejné výdaje na sociální a zdravotní systém a dokonce i soudnictví. V této souvislosti je zdůrazněno, že musíme dát všem mladým lidem šanci rozvinout co nejvíc svůj talent.

Vzdělání těch nejmladších má potenciál dát všem mladým lidem dobrý start pro zítřek. Můžeme prolomit kruh, který **přenášel znevý**

hodnění z jedné generace na druhou. Výhody kvalitního předškolního vzdělávání jsou značné. Přínos není jen sociální, ale i ekonomický a výchovný. Vzdělávání a ▼ péče v raném věku hrají rozhodující roli v tvorbě základů pro rozvoj talentu budoucích občanů Evropské unie. To nám umožní čelit středně- a dlouhodobým výzvám. ▼ Vytvoříme kvalifikovanější pracovní síly schopné přizpůsobit se technologickým změnám. Existuje jasný důkaz, že účast na vysoce kvalitním předškolním vzdělávání vede ▼ ke zřetelně lepším výsledkům v mezinárodních testech základních dovedností. Odpovídá to pokroku jednoho až dvou školních let. Vzdělávání velmi malých dětí **umožní rodičům** ■

lépe sladit rodinné a pracovní povinnosti. Mají-li rodiče přístup ke spolehlivé péči o děti, zvýší se jejich zaměstnatelnost. Vzdělávání tříletých dětí podporuje nejen jejich bu ▼ doucí učení, ale i začlenění se do společnosti. Vytváří jejich duševní pohodu a přispívá k zaměstnatelnosti, až budou dospělí. To je zvláště užitečné pro znevýhodněné, včetně ▼ osob z přistěhovaleckého a nízkopříjmového prostředí. Může to pomoci vyvést děti z chudoby a nefunkčních rodin. Vysoce kvalitní předškolní vzdělávání může přispět tím, že podpo ▼ ří všechny děti a umožní realizovat jejich potenciál. Takto může Evropská unie dosáhnout dvou ze svých hlavních cílů. Můžeme snížit počet studentů předčasně opouštějících **školy a** ■

pomoci nejméně dvaceti milionům lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením. Dosud většina činností Evropské unie směřovala ke zvýšení počtu center dětské péče a předškolního ▼ vzdělávání, aby se více rodičům, hlavně matkám, umožnilo zapojení na pracovním trhu. Členské státy odsouhlasily poskytnutí celodenní péče nejméně devadesáti procentům dětí od tří let ▼ až po povinnou školní docházku. Dohodly se na zajištění míst aspoň pro třetinu dětí do tří let. Vývoj v členských státech je nerovnoměrný. Zůstává zde důležitý úkol rozšířit pokrytí

předškolního vzdělávání. Nestačí jen poskytovat rané vzdělávání. Pokud ho poskytujeme, je důležité, aby bylo kvalitní. V posledních letech si členské státy přejí těsnější spolupráci na úrovni **Evropské unie**

e v oblasti zvyšování kvality péče. Kvalita raného učení může přinést nejvyšší míru návratnosti v celoživotním vzdělávání, zejména pro znevýhodněné osoby. Členské státy se dohodly na řadě priorit spolupráce v otázkách vzdělávací politiky. Patří sem zajištění dostupného vysoce kvalitního předškolního vzdělání. Byl přijat strategický systém spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě. Systém propaguje spravedlivý přístup, zvyšování kvality a podporu učitele v předškolním vzdělávání. Zejména pro svůj vliv na snížení počtu studentů opouštějících předčasně školy a podporu sociálního začlenění v učení zůstane vzdělávání velmi malých dětí prioritou. Evropská unie může zhodnotit tento proces tím, že usnadní výměnu osvědčených postupů a podpoří výzkum všech aspektů vlivu raného vzdělání. ■